

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (2/7 81) af:

Wilhelm (VS):

»Vil ministeren overveje i den kommende folketingssamling at fremsætte forslag om støtte til oprettelse og drift af beboerhuse?«

Begrundelse

I den kulturpolitiske redegørelse, april 1981, omtaler ministeren den seneste aktivisering af forsamlingshusene samt oprettelsen af beboerhuse i byerne som »en ny folkelig bevægelse« af stor betydning bl. a. for fremme af det kulturelle demokrati.

Det ville formentlig heller ikke være nogen overdrivelse at sige, at denne bevægelse er det mest konstruktive og folkelige bidrag til at modvirke »de tendenser i retning af isolering og opsplitning af det enkelte menneskes tilværelse, som har præget samfundet i det sidste halve århundrede, og som skaber ensomhed, utryghed, fremmedfølelse og mangel på identitet« – tendenser, som det ifølge redegørelsen må være kulturpolitikens hovedopgave at modvirke.

Ikke desto mindre gives der i redegørelsen intet tilsagn om at støtte denne folkelige bevægelse. Det kontateres, at omkring et hundrede grupper landet over slås med problemerne ved oprettelse af nye beboerhuse, det konstateres, at behovet er klart demonstreret, men der gives intet tilsagn om støtte, kun om »kortlægning af problemerne«.

Kortlægning kan være udmærket, men den er stort set foretaget i Erling Greve Kristensens »Beboerhuse i Danmark«, udgivet af Viborg Stiftsmuseum 1980.

Siden ministerens redegørelse er der i øvrigt peget på »borger- og brugerstyrede huse« i Kommunernes Landsforenings debatoplæg, »Kommunerne og Kulturen«, juni 1981, som et eksempel på, at græsrodsbevægelserne kan give »den demokratiske bevidsthed et skub fremad«.

Med den væsentlige betydning, ministeren i redegørelsen tillægger den nye forsamlingshusbevægelse – og som ikke bliver mindre i lyset af de titusinder unge og ældre, som er stødt ud i ledighed – forekommer det ikke særlig logisk, at der kun er mikroskopiske midler og slet ingen faste retningslinjer for støtte til denne aktivitet.

I redegørelsen udtrykker ministeren håb om, at kommunerne vil prøve at skabe egnede rammer. Men ministeren kan selvfølgelig ikke være uvidende om, at det i forbindelse med kommunal støtte har vist sig vanskeligt at få opfyldt de betingelser, som ministeren selv lægger vægt på: at det skal være steder, som brugerne kan opfatte som deres egne, og som drives på deres egne præmisser. Betingelser af den art kan kun sikres, hvis de – eventuelt i forbindelse med statslige støtteordninger – stilles alment.

Det er på denne baggrund, ministeren opfordres til at overveje at fremkomme med forslag om støtte til oprettelse og drift af beboerhuse.

Besvarelse (24/7 81):

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Det spørgsmål, hr. Wilhelm stiller, har berøring med en række af de problemer, som ministeriet overvejede i forbindelse med nedsettelsen af forsamlingshusudvalget i 1977.

Når man dengang valgte udelukkende at tage forsamlingshusene op til overvejelse, skyldtes det dels, at de øvrige husprojekter i form af beboerhuse, medborgerhuse m.v. vanskeligt lader sig afgrænse, dels at et udvalgsarbejde, der alene omfatter forsamlingshusene, hurtigere vil kunne afsluttes og samtidig bidrage med resultater, som vil kunne medvirke til at løse problemerne omkring de øvrige huse.

Den af forsamlingshusudvalget i 1979 afgivne redegørelse med tilhørende registrant har vakt stor interesse, og det er ministeriets opfattelse, at de synspunkter og forslag, som udvalget har fremsat i redegørelsen, har medvirket til yderligere at støtte den aktivisering af forsamlingshusets virke, som finder sted i disse år.

Det bør i denne forbindelse bemærkes, at forsamlingshusudvalgets redegørelse indeholder flere afsnit, som også er af værdi for medborgerhuse i disses bestræbelser for at fastholde og udbygge deres virke.

I forsamlingshusudvalgets redegørelse hedder det bl. a., at det ikke er udvalgets opfattelse, at der er brug for en lovgivning angående forsamlingshusene. Forsamlingshuset har, skriver udvalget, altid været en lokal opgave, og det er udvalgets opfattelse, at alle